
Peab Industry Oy maa-aines- ja ympäristöluvan muutoshakemus

YMPTJAOS 03.03.2026 § 17
121/11.01.00/2026

ASIA

Peab Industri Oy hakee YSL 89 §:n mukaista muutosta kallion louhinnan ja siihen liittyvän murskauksen, räjäytysten, poraamisten ja rikutusten vuotuisiin toiminta-aikoihin.

Toiminnalle haetaan lisäksi aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §).

LUVAN HAKIJA

Peab Industri Oy
Karvaamokuja 2a
00380 Helsinki
Y-tunnus: 2977551-2

Yhteyshenkilö: Lotta Kölli, 040 735 9652, lotta.kolli@swerock.fi

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Hakemuksen mukainen kallionlouhinta-alue sijaitsee Hämeenkyrön kunnassa tilalla Lähdekallio RN:o 108-418-5-3 valtatie 3 pohjoispuolella noin 6 km päässä Hämeenkyrön keskustasta Tampereen suuntaan. Ottamisalue sijaitsee Paskolammin metsätien varrella noin 500 m Valtatie 3 pohjoispuolella.

Kohteen likimääräiset koordinaatit ovat:
ETRS-TM35FIN 6837471, 302271
ETRS-GK23 6834569, 23514317

Alueella on suoritettu kallion ottotoimintaa Hämeenkyrön kunnan ympäristölautakunnassa 18.9.2019 § 42 annetun maa-aines- ja ympäristölupapäätöksen mukaisesti. Alueen eteläpuolelle on luvan myöntämisen jälkeen rakennettu valtatie oikaisua sekä eritasoliittymä. Kalliokiviaineksen kokonaisottomäärä ja arvioitu laskennallinen vuotuinen ottomäärä pysyvät samansuuruisena. Ottoalueen pinta-ala on n. 12,1 ha ja ottoaika on 10 vuotta alkuperäisen luvan myöntämisestä vuodesta 2019. Alin pohjataso on +112,0 m (N2000) ja ottotaso nousee kohti itää tasolle +113,5 m. Toiminta-alue ei sijaitse pohjavesialueella.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Olemassa olevan ympäristöluvan muuttaminen (YSL 89 §) käsitellään maa-aineslain 4a § ja ympäristönsuojelulain 47a §:n

mukaisena yhteislupana. Ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos muutos ei lisää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tai riskejä eikä lupaa toiminnan muutoksen vuoksi ole tarpeen tarkistaa.

LUPAVIRANOMAINEN

Maa-aineslain 7 §:n perusteella maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 2 momentin 6 b) kohdan mukaan lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Hämeenkyrön kunnan ympäristönsuojelu siirtyi 1.1.2026 Sastamalan kaupungin hoidettavaksi ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimuksen päivittämisen myötä, minkä vuoksi toimivaltainen viranomainen on Sastamalan kaupungin hallintosäännön 27 §:n (hyväksytty kaupunginvaltuustossa 15.12.2025 § 80, voimaantulo 1.1.2026) perusteella Sastamalan kaupungin Ympäristöterveydenhuollon jaosto.

ASIAN VIREILLETULO JA HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hakemus on tullut vireille 19.11.2025.

Peab Industri Oy:n yhteislupaan haettavat muutokset koskevat vuotuisten toiminta-aikojen muutosta. Nykyisen luvan mukaan kallion louhintaa ja siihen liittyvää murskausta, räjäytyksiä, poraamista ja rikotusta sekä asfalttijätteen murskausta ei saa suorittaa 1.4-15.8. välisenä aikana. Toimintaan liittyvää kuormausta ja kuljettamista voi suorittaa vuoden ympäri. Räjäytykset arkipäivisin ma-pe klo 8-18, poraaminen arkipäivisin ma-pe klo 7-19, rikotus ja murskaus arkipäivisin ma-pe klo 8-18. Kuormaaminen ja kuljetus arkipäivisin klo 6-22. Kuormaamista ja kuljetusta voidaan harjoittaa tarvittaessa lauantaisin klo 7-18 ainoastaan erityisestä syystä ja siitä tulee ilmoittaa aina etukäteen valvontaviranomaiselle.

Hakemuksessa esitetään uudeksi toiminta-aikojä koskevaksi lupamääräykseksi:

Kallion louhintaa ja siihen liittyvää murskausta, räjäytyksiä, poraamista ja rikotusta sekä asfalttijätteen murskausta ei saa suorittaa 25.4.-25.5. eikä 1.7-31.7. välisenä aikana. Toimintaan liittyvää kuormausta ja kuljettamista voi suorittaa vuoden ympäri. Räjäytykset arkipäivisin ma-pe klo 8-18, poraaminen arkipäivisin ma-pe klo 7-19, rikotus arkipäivisin ma-pe klo 8-18 ja murskaus arkipäivisin ma-pe klo 7-22. Kuormaaminen ja kuljetus arkipäivisin klo 6-22. Kuormaamista ja kuljetusta voidaan harjoittaa tarvittaessa lauantaisin klo 7-18 ainoastaan erityisestä syystä ja siitä tulee ilmoittaa aina etukäteen valvontaviranomaiselle.

Toiminta-aikojen muutosta vuosittaisen tuotantotauon osalta perustellaan seuraavasti:

Lähdekallon ottamisalueella ei ole muita syitä rajata ottamistoimintaa vuositasona kuin läheisessä lammessa havaittu viitasammakko. Viitasammakon soidinkausi on vain noin 2-3 viikon mittainen ja Hämeenkyrön korkeudella sen soidinkausi alkaa huhti-toukokuun vaihteessa. Rajaamalla louhinnan ja murskauksen tuotantoaika soidinkauden ulkopuolelle varovaisuusperiaatteen mukaisesti 4 viikon mittaiseksi varmistetaan, ettei viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka vaarannu ottamistoiminnan takia. Hakija toteaa, että pääosin viitasammakko soidintaa yöaikaan, jolloin ottamisalueella ei muutenkaan ole toimintaa.

Toiminnanharjoittaja esittää, että viitasammakon soidinkauden lisäksi murskaus- ja louhintatoimintaa ei suoriteta heinäkuussa. Kesätauko vastaa lähialueella sijaitsevan toisen toiminnanharjoittajan vastaavan toiminnan mukaista kesätaukoa.

Lähimmät vapaa-ajan asutukset sijaitsevat valtatie 3 eteläpuolella. Alkuperäisen lupahakemuksen yhteydessä laaditun meluselvityksen mukaisilla meluntorjuntatoimilla toiminnasta aiheutuva melu ei kasva valtatie 3 liikenteen kyseisille kiinteistöille aiheuttamasta melusta. Ottotoiminnan edetessä vaikutukset vähenevät entisestään, kuten melumallinnuksesta käy ilmi.

Hakijan toiminnasta aiheutuva melu ei leviä Valkjärven rannan vapaa-ajan asutukselle saakka.

Myönnetyn luvan lupamääräyksessä 8 on erikseen määrätty, että puuston hakkuuta ja pintamaan poistoa ei saa suorittaa lintujen pesimäkauden aikana 15.4.-31.7. Tämä on riittävä määräys varmistamaan lintujen pesimäajan turvaamisen. Louhintaa ja murskausta tehdään aina alueella, josta puusto on jo poistettu. Alueelle voimassa olevan lupahakemuksen yhteydessä tehdyssä luontoselvityksessä ei alueelta löydetty erityisesti suojeltavia lintulajeja, eikä ottamisalue ympäristöineen sijoitu tunnistetuille tärkeille lintualueille.

Toiminta-aikojen muutosta perustellaan päivittäisten toiminta-aikojen osalta seuraavasti:

Voimassa olevan luvan lupamääräyksen perusteluissa on esitetty, että toiminnassa on noudatettava Muraus-asetuksen mukaisia toiminta-aikarajauksia.

Voimassa olevan luvan lupamääräyksessä on murskauksen ja porauksen osalta esitetty tuotannon kannalta merkittäviä lisärajoituksia. Murskaus on rajattu aikavälille 8-18, joka rajaa 5 tuntia pois Muraus-asetuksen sallimista toiminta-ajoista alueella, jossa murskauksen osalta ei ole edes tarvetta noudattaa Muraus-asetuksen mukaisia toiminta-aikoja. Murskauslaitos ei tule sijoittumaan alle 500 m etäisyydelle lähimmistä häiriintyvistä kohteista.

Muraus-asetukseen liittyvässä ympäristöministeriön muistiossa (3.9.2010) on todettu seuraavaa toiminta-aikarajoista poikkeamisesta:

”Pykälän 3 momentissa säädettäisiin lupaviranomaiselle oikeus poiketa 1 ja 2 momentissa esitetyistä aikarajoista silloin, kun se on ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen kannalta erityisen tärkeää. Säännös korostaisi lupaviranomaisen mahdollisuutta antaa tapauskohtaisesti asetusta ankarampia määräyksiä. Tällainen tilanne saattaisi syntyä esimerkiksi naapurushaittojen vuoksi tai maantieteellisistä syistä esimerkiksi veden äänenheijastuksen vuoksi.”

Ottamisalueen läheisyydessä ei ole mitään sellaista häiriintyvää toimintaa, minkä takia murskauksen osalta toimintaa olisi tarpeen rajata aikavälille 8-18 Muraus-asetuksesta poiketen. Lähimmät vapaa-ajan asutukset sijaitsevat valtatie 3 eteläpuolella. Meluselvityksen mukaisilla meluntorjuntatoimilla toiminnasta aiheutuva melu ei kasva valtatie 3 liikenteen kyseisille kiinteistöille aiheuttamasta melusta.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Toiminnalle on myönnetty maa-aineslain 4a § ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukainen yhteislupa (ympäristölautakunta 18.9.2019 § 42). Lupa on voimassa 25.10.2029 saakka.

Toiminta-alue on yksityisessä omistuksessa ja hakijalla on sopimuksin hankittu oikeus toimia alueella.

KAAVOITUSTILANNE JA YMPÄRISTÖ

Kaavoitus

Maakuntakaava

Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 (vahvistettu 24.4.2019) ottoalue sijaitsee kasvutaajamien kehittämisvyöhykkeen sisällä maaseutualueella. Kasvuvyöhykkeen sisällä tulee alueen maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet turvata tulevaisuuden yhdyskuntarakenteen laajentumisalueiksi. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota myös luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen turvaamiseen. Ottoalueelta koilliseen kehittämisvyöhykkeen ulkopuolella sijaitsee Hämeenkyrön Konikallio-Kivinevankallion tuulivoima-alue sekä osittain samalla alueella on maakuntakaavassa merkitty kiviaineshuollon kannalta tärkeä alue.

Hämeenkyrön strateginen osayleiskaava

Hämeenkyrön strategisessa yleiskaavassa (2.11.2015) valtatie pohjoispuolelle on merkitty uusi valtatielinjaus, uusi eritasoliittymä ja joukkoliikenteen laatukäytävä.

Yleiskaava

Ottoalueen lounaiskulma sisältyy Keskusta2010 yleiskaavan (vahvistettu 30.11.2001) LM-liikennealueeseen. Liikennealueen eteläpuolella on yksityisten palvelujen ja hallinnon alue (PK). Lännessä noin 400 metrin etäisyydellä on SL-1 merkinnällä suojeltu Romekivensuon lähde.

Pohja- ja pintavedet

Toiminta-alue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue (Laitila/1-luokka) sijaitsee yli 1,2 km ottoalueelta lounaaseen.

Ottamisalueen pohjoislaidassa sijaitsee Paskolammi, jossa esiintyy viitasammakkoa. Ottotoimintaa ei uloteta 100 m lähemmäksi lampea.

Ottoalue sijaitsee Turkkilanjärven valuma-alueella ja pintavedet laskevat noin 7 km jälkeen Kirkkojärven Kalalahteen. Ottoalueen eteläpuolella lähimmillään noin 330 m etäisyydellä sijaitsee Hanhijärvi, jonka rannalla on loma-asutusta.

Luonnonsuojelu

Ottoalueesta noin 340 m lounaaseen sijaitsee suojeltu Romekivensuon lähde ja noin 1,5 km etäisyydellä Hanhijärven purolehtoalue. Natura-ohjelmalla suojellut Huutisuo-Sarkkilanjärven alueet sijaitsevat yli 4 km etäisyydellä ottoalueesta kaakkoon.

Luonnonolot

Hakija on teettänyt luontoselvityksen ja viitasammakkoselvityksen. Alue kuuluu Eteläboreaaliseen kasvillisuusvyöhykkeeseen kokonaisuudessaan. Luontoselvityksen osa-alueet 4-6 sijaitsevat hankealueella. Laajin osa-alue sisältää Paskolammilta etelään nousevan rinnemetsän, tasaisemmat itäosan ja louhikkoisen eteläosan. Rinteen alaosa on paikoin lehtomaista, puusto on nuorta sekametsää ja metsätyyppi muuttuu karummaksi maaston noustessa. Metsäautotien varrella on kaksi pientä avokalliota. Idässä alue rajautuu voimalinjaan ja alueen itänurkassa on kosteampi pajuvaltainen painanne. Alueella 5 on luonnontilaista vanhaa kalliometsää ja osa-alue 6 on siemenpuuaukoksi hakattua kuivaa kangasmetsää.

Luontoselvityksen mukaan uhanalaisista lintulajeista havaittiin vaaraantuneeksi luokitellut töyhtö- ja hömötiainen. Nisäkkäistä havantoja tehtiin hirven jälkien ja metsäjänisten osalta. Liito-oravalle

soveliasta elinympäristöä alueella ei ollut. Alueella on todennäköistä tavata yleisimpiä lepakkolajeja, mutta päiväpiiloiksi sopivia rakennuksia ei ole. Alueelta köydetty kolme mahdollista lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikaksi soveltuvaa kolopuuta tutkittiin eikä niistä havaittu merkkejä lepakoiden läsnäolosta.

Paskolammelta havaittiin viitasammakoita lammen ympäriltä pohjoisrantaa lukuunottamatta. Paskolammi katsotaan siis koko lammen osalta olevan lajin lisääntymis- ja levähdysaluetta. Lampi on myös todennäköisimmin lajin talvehtimispaikka, koska lähialueella ei ole muita potentiaalisia paikkoja. Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskee hävittämis- ja heikentämiskielto. Kutupaikkojen ja kesäajan levähdyspaikkojen lisäksi talvehtimispaikat tulee jättää maankäytön suunnittelussa toimenpiteiden ulkopuolelle. Varovaisuusperiaatteen mukaan lampeen ei tule johtaa vesiä, jotka voivat muuttaa lammen vedenlaatua tai pH:ta viitasammakoille epäedulliseen suuntaan.

Geologisen tutkimuskeskuksen kallioperäaineistojen mukaan kohde sijaitsee alueella, jonne on merkitty kivilajeiksi intermediäärinen metavulkaniitti ja mafinen vulkaniitti. Alueella on kolme siirtolohkareita, jotka on paikallisesti huomioitava.

Luontoselvityksen mukaan selvitysalueelta ei löytynyt luonnonsuojelu- tai vesilain tarkoittamia kohteita. Metsälain 10 §:n erityisen tärkeiksi elinympäristöksi tulkittiin neljä kalliokohdetta ja Paskolammin navareunukset. Kiinteistön eteläosassa olevaa vanhaa kalliometsää voidaan pitää paikallisesti arvokkaana mm. yhtenäisten jäkäläkasvustojen, vanhan puuston ja kolopuiden vuoksi.

YLEISKUVAUS TOIMINNASTA

Toiminta on kallionlouhintaa, kivenmurskausta alueen kivistä sekä muualta tuotavan jäteasfaltin vastaanottoa. Tuotantovaiheet ovat kallion louhinta porauksella ja räjäyttämällä sekä kiviaineksen murskaus haluttuun kokoon. Kallion poraus tapahtuu hydraulisella porauskalustolla ja räjäytyksestä jäävät ylisuuret lohkarieet rikotaan hydraulisella iskuvasaralla varustetulla kaivinkoneella. Murskaus toteutetaan siirrettävällä murskauslaitoksella, jossa murskaimia on 3-5 kappaletta: esi-, väli- ja jälkimurskaimia tarvittava määrä. Murskauksen yhteydessä käytettävät seulat ovat 2- tai 3-tasoseuloja. Louhinnassa ja murskauksessa tarvittava kalusto tuodaan alueelle vain toimintajaksojen ajaksi. Louheen ja murskeen siirtoihin käytetään kaivinkonetta tai kuormaajia. Valmiit murskelajikkeet varastoidaan alueella varastokasoihin, joista sitten kuljetus käyttökohteisiin.

Jäteasfaltti vastaanotetaan palasina tai rouheena. Jäteasfalttia otetaan vastaan ja murskataan enintään 45 000 tonnia vuodessa ja materiaaleja ei säilytetä yli kolmea vuotta alueella. Siten varastointimäärä on kolmen vuoden jälkeen enintään 135 000 tonnia. Jäteasfaltin murskaukseen käytetään samaa kalustoa kuin kiviaineksen murskaukseen. Muutoin jäteasfalttia ei prosessoida.

Nykyisen luvan mukaiset käyttöajat

Nykyisen luvan mukaan kallion louhintaa ja siihen liittyvää murskausta, räjäytyksiä, poraamista ja rikotusta sekä asfalttijätteen murskausta ei saa suorittaa 1.4-15.8. välisenä aikana. Toimintaan liittyvää kuormausta ja kuljettamista voi suorittaa vuoden ympäri.

Räjäytykset arkipäivisin ma-pe klo 8-18

Poraaminen arkipäivisin ma-pe klo 7-19

Rikotus ja murskaus arkipäivisin ma-pe klo 8-18.

Kuormaaminen ja kuljetus arkipäivisin klo 6-22.

Kuormaamista ja kuljetusta voidaan harjoittaa tarvittaessa lauantaisin klo 7-18 ainoastaan erityisestä syystä ja siitä tulee ilmoittaa aina etukäteen valvontaviranomaiselle.

Tiedot käytettävästä energiasta

Murskauslaitoksen toimintaan tarvittava sähkö tuotetaan kevyttä polttoainetta käyttävällä aggregaatilla. Arvio sähkönkulutuksesta on 1,8 GWh/a. Aggregaatin polttoaineen kulutus on keskimäärin 85 t ja maksimikulutus 300 t vuodessa.

Laitoksen tukitoiminta-alue

Tiivistetty tukitoiminta-alue on kalliolouhinnan toiminta-alueella. Toimintajaksojen aikana polttoaineet säilytetään tukitoiminta-alueella. Myös kuormauskone säilytetään tukitoiminta-alueella.

PÄÄSTÖT, KUORMITUS JA JÄTTEET

Päästöt pinta- ja pohjavesiin sekä viemäriin

Sosiaalitulojen jätevedet kerätään umpisäiliöön ja/tai käytössä on biomajoja ja sähkövessa.

Ottotoiminnan etenemisen ja lopullisen ottotason saavuttamisen myötä vedet purkautuvat alueen luoteisreunasta maastoon. Toiminta-alueen lähistölle länteen on rakennettu saostusallas, jonka pinta on samalla tasolla kuin viereisen suon pinta.

Päästöt maaperään

Polttoaineet varastoidaan kaksoisvaippasäiliössä, jotka on varustettu ylitäytönestimillä ja lukoilla. Polttoaineet säilytetään lisäksi tukitoiminta-alueella silloin, kun alueella on toimintaa.

Toimintajaksojen ulkopuolella polttoaineita ei varastoida alueella

Muut öljytuotteet, kuten moottori-, hydraulikka- ja voiteluöljyt varastoidaan tiivispohjaisissa öljy tai varastokonteissa tai sijoitetaan suoja-altaisiin. Pyöräkuormaajien tankkauksessa käytetään

tarvittaessa suojakaukaloita, jotka estävät mahdolliset roiskeet maaperään. Työkoneita ei pestä eikä huolleta työmaa-alueella.

Melu ja tärinä

Kiviainestuotannon jokaisessa toimintavaiheessa syntyy melua. Porauksen, työkoneiden ja liikenteen melu on tasaista. Murskauksen ja rikotuksen melu saattaa olla myös impulssimaista tarkastelupisteen läheisyydestä riippuen. Räjähdyksiä tehdään harvoin ja niiden melu on voimakas, mutta lyhytkestoinen. Räjähdyksen aiheuttamaan melutasoon ympäristössä vaikuttavat käytettävä räjähdettäineen määrä sekä räjäytysten lukumäärä. Melun leviämiseen vaikuttaa myös louhintakorkeus yleiseen maankorkeuteen nähden. Ympäristöön kohdistuvia hättävaiikutuksia muodostuu räjäytysten aiheuttamasta tärinästä. Räjähdyksien aiheuttamaa tärinää pyritään vähentämään optimoimalla käytettävän räjähteen määrä tilanteeseen sopivaksi. Räjähdyksistä ilmoitetaan äänimerkillä. Louhintatöiden räjäytysten välittyy ympäristöön erilaisia vaikutuksia, kuten rakennuspohjan tärinää ja osin ääni- ja ilmanpaineilmiöitä. Kallio- ja maaperässä välittyvä tärinä vaimenee erittäin voimakkaasti etäisyyden myötä, ilmasta välittyvä ääni ja ilmanpainevaikutukset etenevät kauemmas. Rikotuksia tehdään joko hyvin lähellä louhoksen reunaa tai iskuvasaralla murskauksen yhteydessä, jolloin murskauslaitteiston sijoittelu mahdollisimman suojaisalle paikalle louhoksessa vähentää ympäristöön leviävää melua.

Jäteasfaltin kuljetuksesta aiheutuva melu ei poikkeakaan muihin toimintoihin liittyvästä raskaan liikenteen melusta. Jäteasfaltin murskauksesta aiheutuva melu on vähäisempää kuin kiviaineksen murskauksesta aiheutuva melu. Murskauslaitoksen äänitehotaso on tavallisesti noin 120 dB ja asfalttia murskattaessa 113 dB.

Lähdekallion kiviainesalueen melumallinnus ja leviämislaskelmat on teetetty louhinnan aloitusvaiheen osalta vuonna 2019, jossa murskauslaitteisto ja muut kiviainestoiminnot sijoittuvat alueen eteläosaan ja alue on louhittu tasoon +112 m. Lisäksi kalliopora on tasossa +143 m ja muut työvaiheet louhoksen pohjalla. Kivimurskaamon eteläpuolelle sijoitettiin 8 m korkea varastokasa vaimentamaan murskausmelun leviämistä asutukseen. Kalliopora on mallinnuksessa nykyisen maanpinnan tasossa, jolloin vain maastonmuodot vaimentavat melua. Lisäksi mallinnuksessa on huomioitu hankealueen maksimi liikennemäärä ja valtatie 3 liikenne (7600 ajoneuvoa/vrk). Puuston vaikutusta ei mallinnuksessa huomioitu.

Mallinnuksen mukaan Lähdekallion toiminnoista aiheutuvat päivä- ja yöaikaiset keskiäänitasot lähimmillä lomakiinteistöillä ovat valtioneuvoston päätöksen 993/1992 ohjearvojen tasolla tai alle. Yöaikaiset keskiäänitasot alittivat valtioneuvoston päätöksen ohjearvot. Huomioitaessa valtatie 3 liikenne laskelmissa keskiäänitaso päivä- ja yöaikaiset ohjearvot ylittyvät lähimmillä lomakiinteistöillä. Ottoalueen suunniteltujen toimintojen aiheuttamat meluvaikutukset ovat suurimmat louhinnan alkuvaiheessa ja

pienenvät selkeästi toiminnan edetessä koillista kohti. Melurajojen alittyminen edellyttää etenkin louhinnan alkuvaiheessa murskaamon sijoittamista riittävän korkean varastokasan taakse tai muulla tavoin. Kallioporauksen melun vähentämisen osalta taas toiminta-aikaa tulee rajoittaa.

Toiminnanharjoittajalle myönnettyssä ympäristöluvassa määräyksessä 14 todetaan, että kalliolouhintatoiminnan aiheuttamat melutasot ja impulssimaisuus tulee varmistaa mittauksin vuoden aikana toiminnan aloittamisesta. Mittauksia ei olla vielä suoritettu vaan ne tullaan toiminnanharjoittajan mukaan suorittamaan vuonna 2026.

Päästöt ilmaan

Laitoksen arvioidut hiukkaspäästöt ovat 2,7 t/a, typen oksidit 1,8 t/a, rikkidioksidi 0,8 t/a ja hiilidioksidipäästöt 1300 t/a. Murskauslaitoksen säännöllisellä huollolla pyritään vaikuttamaan polttoaineen kulutukseen. Laitoksen energiankulutusta tarkkaillaan kustannussyistä ja se pyritään minimoimaan.

Jätteet

Laitoksen toiminnassa arvioidaan syntyvän sekalaista yhdyskuntajätettä 1200 kg/a, metallia erikseen lajiteltuna 13 000 kg/a ja öljyisiä jätteitä 3000 kg/a. Öljyiset jätteet ja akut varastoidaan omiin jättesäiliöihinsä lukittavaan konttiin. Vaaralliset jätteet toimitetaan ko. jätteen käsittelyluvan saaneeseen laitokseen. Luovutuksesta vaaditaan siirtoasiakirja. Sekajätteet kerätään säiliöön ja kuljetetaan pois jätehuoltoyhtiön toimesta. Metallit hoidetaan pois romunkeräysliikkeen toimesta.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Murskauslaitoksella varaudutaan öljyvahinkoihin varaamalla imeytysainetta ja pressua, johon maa-aines voidaan nopeasti siirtää. Toiminnan ympäristöriskeihin varaudutaan suojelun suunnittelulla vahinkotapauksia varten, sattuneiden onnettomuuksien tutkinnalla ja henkilöstön koulutuksella. Tulipalon varalta asema on varustettu alkusammutuskalustolla. Häiriö- ja onnettomuustilanteissa henkilökunta suorittaa alkusammutus- tai muut tarvittavat toimet sekä hälyttää paikalle pelastuslaitoksen.

Kiviainesten louhintaa ja murskausta ei saa suorittaa voimajohtoalueella. Tämä on huomioitu ottosuunnitelmassa jättämällä 25 m suojavyöhyke alueen itälaidassa kulkevaan 110 kv:n voimajohtoon.

Toiminnalla on ympäristövahinkovakuutus vakutuusyhtiöltä.

PARAS KÄYTTÖKELPONEN TEKNIikka (BAT) JA YMPÄRISTÖN KANNALTA PARAS KÄYTÄNTÖ (BEP)

Parasta käyttökelpoista tekniikkaa alueella edustavat murskauslaitoksen kuljettimien kotelointi melun ja pölyn torjunnassa. Ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä ovat mm. murskauslaitoksen sijoittaminen mahdollisimman alhaiselle tasolle louhoksen pohjalla, mikä estää melun ja pölyn leviämistä ottamisalueen ulkopuolelle.

Koteloinneilla, pudotuskorkeuksien pienentämisellä ja vesikastelulla voidaan hyvin tehokkaasti vähentää ilmaan johtuvia pölypäästöjä. Murskauslaitoksen säännöllisellä huollolla vaikutetaan polttoaineen kulutukseen, joka vähentää päästöjä ilmaan. Energiankulutusta tarkkaillaan myös kustannussyistä ja se pyritään minimoimaan käyttämällä parasta saatavilla olevaa tekniikka sekä parhaimmaksi tunnettuja ja koettuja käytäntöjä.

BAT:n ja BEP:n osalta Suomen ympäristökeskuksen julkaisemassa Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa, Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) -oppaassa on esitetty ohjeita ja suosituksia meluhaittojen vähentämisestä kiviainestoinnissa. Melupäästöä vähentävinä toimenpiteinä oppaassa on nimetty vaimennetun poravaunun käyttö, esimurskaimen syöttösuppilon kumitukset ja kiinteiden laitosten koteloinnit. Laiteteknisiä meluratkaisuja, kuten kotelointeja ja meluseinämiä käytetään vain alueilla, joilla meluvalleilla ja päästölähteiden sijoittamisella ei päästä muraus-asetuksen melulle asetettuihin raja-arvoihin, sillä laiteteknisten ratkaisujen kustannukset verrattuna saavutettavaan hyötyyn ovat suuria.

Oppaassa on tuotu esille laiteteknisten ratkaisujen lisäksi melun leviämistä rajoittavia toimenpiteitä, joista ensisijaisia ja kustannustehokkaita vaihtoehtoja ovat meluvallit ja toimintojen sijoittaminen. Vallien rakentamisessa voidaan käyttää esimerkiksi pintamaita tai varastokasoja. Varastokasoja meluvallina käytettäessä on huolehdittava siitä, että varastoja tyhjennettäessä kasan lakikorkeus säilyy suunnitellussa tasossa. Myös louhintasuunta voidaan valita niin, että toiminta sijoittuu louhintarintauksen suojaan häiriintyviin kohteisiin nähden. Toiminnan sijoittaminen mahdollisimman matalalle tasolle ja louhintarintauksen läheisyyteen rajoittaa melun leviämistä.

Ottamisalueella meluntorjuntaa toteutetaan nimenomaisesti melun leviämistä rajoittavilla toimenpiteillä sijoittelemalla toimintoja meluntorjunnan kannalta parhaalla mahdollisella tavalla.

Laitoksella on ISO 14001 ja ETJ+ sertifioidut ympäristöhallintajärjestelmät.

VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Vuotuisten toiminta-aikojen muutoksella ei voida arvioida olevan muutosta vaikutuksiin yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Vuotuisten toiminta-aikojen muutoksella ei voida arvioida olevan muutosta luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin tai rakennettuun ympäristöön, vuotuinen tuotanto- ja ottomäärä pysyy samansuuruisena kuin tähänkin asti.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Vuotuisten toiminta-aikojen muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta vesistöihin ja vesistöjen käyttöön.

Ilmaan johtuvien päästöjen vaikutukset

Vuotuisten toiminta-aikojen muutoksella ei voida arvioida olevan merkittävää vaikutusta ilmaan johtuvien päästöjen vaikutuksiin.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Vuotuisten toiminta-aikojen muutoksella ei voida arvioida olevan merkittävää vaikutusta maaperään ja pohjaveteen.

Melun ja värinän vaikutukset

Hakemuksen mukaan haettava muutos ei vaikuta toiminnasta muodostuvaan melupäästöön. Alueelle on laadittu melumallinnus nyt voimassa olevan lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä. Mallinnus on laadittu niin, että siinä on huomioitu toiminta-ajat nyt kyseessä olevan muutoksen mukaisesti (tai laajemmin).

Hakija katsoo, että melumallinnus on ajantasainen ja riittävä, kun huomioidaan lisäksi voimassa olevassa luvassa annetut lupamääräykset melun torjuntaan ja tarkkailuun liittyen. Lisäksi tulee huomioidavaksi, että nyt haettava muutos ei lisää vuosittaista otto- tai murskausmäärää alueella.

TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Toiminnan tarkkailu ja raportointi suoritetaan voimassa olevan maa-aines- ja ympäristöluvan määräysten mukaisesti.

VAHINKOARVIO

Toiminnalla ei voida arvioida olevan vaikutuksia toiminnan riskeihin tai vahinkotapauksiin.

VAKUUS TOIMINNAN ALOITTAMISEKSI MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Toiminnanharjoittaja hakee YSL 199 §:n mukaisesti lupaa toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Perusteluja toiminnan aloittamiselle vakuutta vastaan ovat seuraavanlaiset:

Toiminta on olemassa oleva toiminta, jolla on lainvoimainen maa-aines- ja ympäristölupa. Nyt haettava muutos koskee ainoastaan toiminta-aikoja, eikä muutoksella ole vaikutusta ottamisalueeseen ja alueella tapahtuvaan tuotantoon. Hakijan käsityksen mukaan lupapäätöksen mukaisen toiminnan aloittaminen ennen lainvoimaiseksi tuloa ei tee tässä tapauksessa, edellä esitetty huomioon ottaen, muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Hakija esittää aloittamisen vakuudeksi 5000 euroa.

ASIAN KÄSITTELY

Asian vireilläolosta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Hämeenkyrön kunnan internet-sivuilla kohdassa kuulutukset. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä kuulutusajan 28.11.2025-12.1.2026 kunnan asiointipisteellä. Ilmoitus kuulutuksesta on julkaistu UutisOiva-lehdessä 3.12.2025.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Pirkanmaan ELY-keskukselta, Pirtevan ympäristöterveydenhuollolta sekä Hämeenkyrön kunnan kaavoitukselta.

Hakemuksesta ei jätetty lausuntoja määräpäiviin mennessä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Tarkastus

Toiminta-alueelle suoritettiin ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukainen tarkastus kesällä 6.8.2025 ennen hakemuksen jättämistä. Tarkastuksella ei havaittu puutteita ympäristöluvan noudattamisessa.

Toimivallan peruste	Hallintosääntö 27 §
Valmistelija	Vs. ympäristötarkastaja Heidi Kotiporo
Esittelijä	Ympäristöterveydenhuollon johtaja

Päätösehdotus

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON JAOSTON RATKAISU

Sastamalan kaupunkin Ympäristöterveydenhuollon jaosto myöntää Peab Industri Oy:lle muutoksen 18.9.2019 myönnetyn maa-aines- ja ympäristöluvan § 42 lupamääräykseen 10.

Siltä osin kuin Hämeenkyrön kunnan ympäristölautakunnan 18.9.2019 § 42 myöntämään yhteislupaan ei tule muutoksia, tulee aiempaa yhteislupaa noudattaa.

Ympäristöterveydenhuollon jaosto korvaa 18.9.2019 § 42 annetun lupamääräyksen 10. Uusi lupamääräys seuraa alkuperäisen, 18.9.2019 § 42 yhteisluvan numerointia ja on lupamääräys 10.

10. Kallion louhintaa ja siihen liittyvää murskausta, räjäytyksiä, poraamista, rikotusta sekä asfalttijätteen murskausta ei saa suorittaa 25.4-25.5. eikä 1.7.-31.7. välisenä aikana. Toimintaan liittyvää kuormausta ja kuljettamista voi suorittaa vuoden ympäri.

- Räjäytykset arkipäivisin ma-pe kello 8:00-18:00
- Poraamiset arkipäivisin ma-pe kello 07:00-19:00
- Rikotus arkipäivisin ma-pe kello 08:00-18:00
- Murskaus arkipäivisin ma-pe kello 07:00-22:00
- Kuormaaminen ja kuljetus arkipäivisin ma-pe kello 06:00-22:00

Kuormaamista ja kuljetetusta voidaan harjoittaa tarvittaessa lauantaisin kello 07:00-18:00 ainoastaan erityisestä syystä ja siitä tulee ilmoittaa aina etukäteen valvontaviranomaiselle. (MAL 11 §, YSL 52 §, VNa 800/2010)

Hakijalle myönnetään lupa toiminnan aloittamiseen ennen luvan lainvoimaisuutta 5000 €:n vakuutta vastaan (YSL 119 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Toiminta toteutettuna lupahakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudattaen tässä päätöksessä annettuja määräyksiä, täyttää maa-aineslain, ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Lupamääräyksen perustelut

Myönnettävä toiminta-aikojen laajentaminen ei kasvata toiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia merkittävästi, toiminta itsessään pysyy samanlaisena kuin aiemmin. Toiminta-alueen työajoissa noudatetaan VNa 800/2010 8 §:n mukaisia aikarajoja.

Toiminta-aikojen laajentamisesta huolimatta toiminta-aikoihin on jätetty taukoja viitasammakon lisääntymisajaksi sekä kesän päälomakuukaudelle, joten toiminta ei aiheuta merkittävää haittaa viitasammakon lisääntymiselle eikä alueen lähikiinteistöjen virkistyskäytölle. Toiminnassa noudatetaan tämän luvan lisäksi voimassa olevaa ympäristölupaa ja sen lupamääräyksiä mm. lintujen pesimäajan suojelemiseksi sekä melun ja pölyn päästöjen hillitsemiseksi. Lisäksi toiminnasta aiheutuva melu jää melumallinnusten tulosten perustella alle VNp 993/1992 ohjearvojen lähimmillä häiriintyvillä kiinteistöillä. Lisäksi toiminnanharjoittaja suorittaa melumittaukset vuoden 2026 aikana, joilla varmistetaan ettei toiminnasta aiheudu ohjearvojen ylittymistä.

Luvan myöntäminen aloittamiseen ennen luvan lainvoimaisuutta ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. 5000 € vakuus katsotaan riittäväksi ympäristön ennalleen saattamiseen, mikäli lupapäätös kumotaan tai lupamääräyksiä muutetaan (YSL 199 §).

Muutoksenhakutuomioistuin voi valituksesta kumota 199 §:ssä tarkoitetun määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon (201 §).

LUVAN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Lainvoiman saanut muutettu lupamääräys on voimassa saman ajan kuin 18.9.2019 annettu yhteislupa.

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan maa-aineslain, ympäristönsuojelulain tai muun lain nojalla jo myönnetyn luvan määräyksiä tiukempia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan olemassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §, YSA 15 §).

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämän yhteisluvan käsittelystä peritään Sastamalan kaupungin ja Punkalaitumen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maa-ainestaksan (17.12.2024 § 44, voimaantulo 1.1.2025) 2a §:n 2a.2 kohdan mukaan: "Päätös ympäristöluvan muuttamisesta (YSL 89 §, YSL 90 §) asian käsittelyyn käytettävän ajan perusteella ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaan."

Ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksan (17.12.2024 § 44) 3 §:n mukaan veloitus menee työajan mukaan 60 euroa/tunti. Tämän yhteisluvan käsittelyssä meni noin 12 tuntia, jonka mukaan yhteisluvan hinnaksi tulee 720 €.

Ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksan 10 §:n mukaisesti ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen vakuuden hyväksymistä koskevan

asian käsittelystä peritään lisämaksu, joka on 20 prosenttia kyseistä toimintaa koskevasta 3 §:n mukaisesta maksusta. Lisämaksu huomioiden käsittelymaksuksi tulee yhteensä 864 €.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 27 §, 43 §, 44 §, 47 a §, 49 §, 52 §, 70 §, 87 §, 89 §, 190 §, 191 §, 199 §, 201 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014): 2 §, 11–12 §:t, 14–15 §:t
Maa-aineslaki (MAL 555/1981): 4 a §, 7 §, 11 §, 13 §, 19 §, 20 §, 21 §
Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920): 17 §
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VNa 800/2010): 8 §
Sastamalan kaupungin hallintosääntö (hyväksytty kaupunginvaltuustossa 15.12.2025 § 80, voimaantulo 1.1.2026) § 27
Sastamalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksa (Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuollon jaosto 17.12.2024 § 44).

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Päätös ja sitä koskeva kuulutus julkaistaan Sastamalan kaupungin internetsivuilla sekä kuulutus Hämeenkyrön kunnan internetsivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Ympäristönsuojelulain nojalla annettuun viranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta siten kuin lailla oikeudenkäynnistä hallintoasioissa säädetään. (YSL 190 ja 191 §:t).

Valitusoikeus lupapäätöksestä on luvan hakijalla ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä niillä viranomaisilla, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua. (YSL 191 §)

Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin päätösasiasta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja

Vs. ympäristötarkastaja Heidi Kotiporo, 040 556 4236,
heidi.kotiporo@sastamala.fi